

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 5P/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718200762
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Jombíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2018:6718200762.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudkyňou Mgr. Evou Jombíkovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti S., P., K.. XX.XX.XXXX, V., K.. XX.XX.XXXX U. P., K.. XX.XX.XXXX, I.Č.. P. P. Y.Ď. I., I. Č.. XX, zastúpené opatrovníkom Obec Litava, deti rodičov H. S., K.. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, I.Č.. W. XX T. Q. S. a P. F., K.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. Q. XXX, t.č. Ú. K. B. I. R. W. O. O. - S., za účasti Okresnej prokuratúry Zvolen, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina na nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd u maloletých detí S.D., P., K.. XX.XX.XXXX, V., K.. XX.XX.XXXX U. P., K.. XX.XX.XXXX n a r i a d ť u j e ústavnú starostlivosť v Detskom domove Y.Ď.f.l.f.č XX.

Matka H. S., K.. XX.XX.XXXX a otec P. F., K.. XX.XX.XXXX sú p o v i n n í prispievať na výživu maloletých detí S., P., K.. XX.XX.XXXX, V., K.. XX.XX.XXXX U. P., K.. XX.XX.XXXX každý vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrené nepľnoleté dieťa zvlášť, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku, vždy do 20-teho dňa v mesiaci na účet Detského domova Y. I., I. č. XX.
Súd z r u š u j e uznesenie OS Zvolen 10P 22/2017-15 zo dňa 27.10.2017

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ť o v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti s odôvodnením, že maloleté deti boli umiestnené do Detského domova Y. I. dňa 06.11.2017 na základe neodkladného opatrenia OS Zvolen 10P 22/2017-5 zo dňa 27.10.2017, právoplatného dňa 23.11.2017. Maloleté deti sa aj v súčasnej dobe nachádzajú v zariadení a starostlivosť im poskytuje profesionálna rodina. Rodičia detí nie sú manželia, pričom pokiaľ žili spolu, zo vzťahu sa narodil maloletý P. a V.. Maloletý P. sa narodil v októbri 2016, v čase keď otec bol vo výkone trestu odňatia slobody, a to od apríla 2016. Otcovstvo popiera a vec je v riešení OS Zvolen v konaní 9Pc 9/2017, kde je nariadené znalecké dokazovanie. Matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi. Dňa 18.01.2018 porodila ďalšie dieťa, maloletého Huga S., ktorého sa hneď po narodení vzdala. Rodinu vedú na úrade od roku 2014 z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté deti. Za uvedené obdobie vykonávali príslušné opatrenia a šetrenia, uložené bolo aj výchovné opatrenie dohľad. V rámci vyhodnocovania účinku opatrení zistili, že aj napriek vynaloženému úsiliu, opatrenia, ktoré boli v rodine realizované, nemali trvácnosť. V októbri 2017 došlo k rapídnejmu zhoršeniu životnej situácie maloletých detí. Matka nemala zásoby oblečenia, potravín. Nemali zásoby dreva, matka prestala zvládať opateru a výchovu maloletých detí. Z uvedených dôvodov, pre dôvodné obavy o život detí, bolo vydané neodkladné opatrenie o umiestnení detí do detského domova. Od umiestnenia detí úrad vykonal šetrenia v domácnosti matky, uskutočnil návštevu detí v zariadení, zorganizoval pracovné stretnutie, ktorého cieľom bolo riešiť situáciu a stanoviť si cieľ sociálnej práce na ďalšie obdobie. Stretnutia sa zúčastnila matka, pracovníci úradu,

ako aj detského domova a Komunitného centra Litava. Pracovníci detského domova informovali, že deti sú šikovné na svoj vek a postupne sa adaptovali na pomery detského domova. Od Komunitného centra Litava sa dozvedeli, že rodina matky má veľmi komplikovanú situáciu, nedostatok finančných prostriedkov, nevyhovujúce bytové podmienky, stará matka má závažné zdravotné problémy. Matka detí je ich klientkou, poskytovali jej poradenstvo a v budúcnosti jej môžu pomôcť pri hľadaní práce s možnosťou ubytovania. Stará matka zo strany otca žije v osade s druhom a vo zvýšenej miere požívajú alkohol. Starý otec zo strany otca žije s rodinou v Obci Terany, nemá vhodné podmienky na opateru ďalších maloletých detí. Z uvedených dôvodov žiadali návrhu vyhovieť.

2. Ako uviedli v priebehu pojednávania, podali návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletých detí z dôvodu, že matka zanedbávala ich starostlivosť a boli umiestnené neodkladným opatrením do Detského domova Y. I., kde sa nachádzajú aj v súčasnej dobe. Matka neupravila svoje rodinné pomery, zmenila miesto bydliska, je prihlásená na prechodný pobyt v W., kde v súčasnej dobe žije s novým partnerom. Otec detí je vo výkone trestu odňatia slobody. Nikto v rodine nie je schopný a spôsobilý trom mal. deťom poskytnúť riadnu starostlivosť. Na dotaz uviedol, že podľa znaleckého posudku v konaní 9Pc 9/2017 bol za otca maloletého P. označený P. F., nar. XX.XX.XXXX s pravdepodobnosťou 99,999... %, ktorý posudok predložil k nahliadnutiu s tým, aby súd maloletého zveril do starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima od jeho narodenia dieťaťa po právoplatnosť uznesenia o umiestnení mal. P. do ústavnej starostlivosti v 20,- eur mesačných splátkach. Rozsudok ešte neobdržali v písomnej podobe. Trvali na návrhu aby súd po vykonanom dokazovaní vydal rozsudok, ktorým nariadi ústavnú starostlivosť nad menovanými deťmi v DD Y. I. a rodičov zaviazal plnením vyživovacej povinnosti každého vo výške 30% zo sumy životného minima na každé nezaopatrované neploleté dieťa zvlášť od právoplatnosti rozsudku.

3. Z výsluchu matky súd zistil, že s návrhom súhlasí, nakoľko nemá podmienky ani prostriedky na to, aby deti boli s ňou. Býva s priateľom, pričom obývajú jednu miestnosť rodinného domu, kde ich žije viac, presný počet nevedela uviesť, kde k dispozícii majú rozťahovací gauč. Má príjem na dohodu 76,- eur, dávky v hmotnej núdzi už nepoberá, nakoľko prestala pracovať na aktivačných prácach pre obecný úrad v mieste trvalého bydliska. Na dotaz uviedla, že výživné v zmysle neodkladného opatrenia neplatí, pričom sa informovala u ekonómky detského domova, mala záujem platiť po 10,- eur, pričom táto jej uviedla, že nemusí. Priateľ je na invalidnom dôchodku, ktorý má vo výške 300,- eur, vyživovacie povinnosti nemá. Okrem výživného iné platby taktiež nemá.

4. Kolízny opatrovník s návrhom súhlasil z dôvodu, že matka počas bývania v mieste trvalého bydliska nemala vytvorené podmienky, o deti sa nestarala, chodili špinavé, bez obutia, spávali na zemi. Od marca t.r. sa v obci nezdržiava. V súčasnej dobe nemajú žiadne vedomosti o matke.

5. Z výsluchu otca pred dožiadaným súdom súd zistil, že s návrhom bol oboznámený, súhlasí s ním, ale len dočasne, pokiaľ sa nevráti z výkonu trestu odňatia slobody, ktorého koniec má 09.09.2019. Je slobodný, s družkou neudržiava žiadny kontakt, píše si so súrodencami. Trest nastúpil v apríli 2016, predtým nemal zamestnanie, nepoberal žiadne dávky, nemá žiadny majetok, ani hnuťelný, ani nehnuteľný. Je zadĺžený, koľko nevedel uviesť. Vo výkone trestu pracuje, nevie presne koľko zarobí, cca 200,- eur mesačne, z čoho si strhne ústav väčšinu, on dostane tak 4,- eurá mesačne, čo je hanba štátu. Ďalšie vyživovacie povinnosti nemá. Deti naposledy videl v roku 2013, píše si, neposiela im nič. Navrhol, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.

6. Zástupca okresnej prokuratúry návrh považuje za dôvodný. Z listinných dôkazov vyplýva, že matka ani napriek predchádzajúcim opatreniam kurately nedokázala zabezpečiť dostatočnú starostlivosť mal. deťom, takisto aj samotný postoj matky, v ktorom súhlasí s návrhom, ako i jej minimálne kontakty s deťmi v súčasnosti preukazujú dôvodnosť návrhu. Pokiaľ ide o otca, k tomu dopĺňa, že aktuálne okresná prokuratúra eviduje ešte tri živé veci, v ktorých prebieha konanie na OS Zvolen, pričom tieto doposiaľ neboli ukončené a je predpoklad uloženia ďalších trestov. Vzhľadom na uvedené skutočnosti majú za to, že v celom rozsahu sú splnené podmienky podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine.

7. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

8. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9. Súd na základe vykonaného dokazovania, a to výsluchom účastníkov, uznesením OS Zvolen 10P 22/2017, správou o šetrení pomerov, správou z ústavu na výkon trestu odňatia slobody, spisom 9Pc 9/2017 mal preukázané, že sú splnené zákonné podmienky k nariadeniu ústavnej starostlivosti s prihliadnutím k tomu, že matka nie je schopná zabezpečiť osobnú starostlivosť maloletým deťom, pričom ďalšie dieťa, ktoré sa jej narodilo v nedávnej minulosti, dala na osvojenie. Taktiež otec nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť maloletým deťom, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Keďže je v záujme maloletých detí, aby mali zabezpečené všetky potreby a starostlivosť, súd návrhu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vyhovel, s čím súhlasili ako rodičia, tak aj kolízny opatrovník s prihliadnutím aj na doporučenie okresnej prokuratúry.

10. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

13. Súd zo strany rodičov určil minimálne výživné na každé dieťa zvlášť, čo je t.č. 28,02 eur na dieťa, vzhľadom k tomu, že otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, pričom nie je v jeho možnostiach a schopnostiach v súčasnej dobe uhrádzať vyššie výživné ako zákonné, taktiež ani matka nie je schopná prispievať vyšším výživným, keďže podľa svojho vyjadrenia pracuje len na dohodu s príjmom 76,- eur. Podľa názoru súdu aj takéto výživné bude matku motivovať, aby sa riadne zamestnala a vyživovaciu povinnosť si do budúcnosti plnila aj vo vyššej miere, prípadne si vylepšila svoje sociálne pomery, aby mohla prevziať opätovne starostlivosť o maloleté deti. Začiatok platenia výživného súd určil právoplatnosťou rozsudku, keďže do tejto doby boli rodičia zaviazaní platením uvedeného výživného v zmysle neodkladného opatrenia na účet Detského domova Y. I..

14. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 5-tich vyhotoveniach (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu

nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Odvolať sa proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).